

Noves orientacions

En l'aspecte sindical, després de les últimes represions, que han tingut de cruels les successions i les perllongacions, encara que no els procediments, que mereixen un qualificatiu més dur de les que iniciaren el període, hom ve parlant continuament d'orientacions a seguir en la conducta del nostre moviment societari. I ara, com sempre, cada ú hi vol dir la seva.

Respecte a la idea que els dirigents del moviment tenen del què ha d'ésser l'orientació de caràcter doctrinari en les organitzacions, pot observar-se fàcilment que no s'arriba a traslluir gens ni mica una rectificació; de manera que existeix una compenetració absoluta entre els representants i representats. Cal fer aquesta observació per a estalviar un desengany als que no coneixen prou a fons nostre problema: el desengany que tindrien, en adonar-se que el proletari contemporani, per damunt de tot, posa la seva condició d'inferior en la societat, tenint, com és natural, una aspiració de justícia social.

El reconeixement del dret que tenen els afiliats a la C. N. del T. a actuar en el camp polític, no vol pas dir que aquesta prestigiosa organització nostra hagi rectificat el més mínim la seva tàctica, cosa que a molts ja els feia goig per la ductilitat que donava a les masses obreres, fent-les manejables per qual-sevulga arrivista que estigués disposat a dir quatre paraules groixudes en una tribuna.

Aquesta llibertat, els adherits l'han tinguda sempre; ara, que molts confonien l'apoliticisme de la Confederació, i se sentien tant disciplinats, que de cop i volta decidiren no actuar en política i això causà la crisi dels partits esquerristes, els quals, mancats dels homes d'acció que s'havien incorporat al sindicalisme, es quedaren sense els millors elements; i això motivà la crisi del parlamentarisme. Ja tot quedava reduït a uns jocs florals, puix tothom sabia les forces que els de l'oposició tenien al carrer. Per això, quan l'afer de les responsabilitats era més un afer de força que de paraules, perquè estava prou debatut i prou clar, posades en joc les forces polítiques va guanyar la batalla sorda qui ha vingut guanyant sempre. I els problemes d'Estat, pels que es miren les coses objectivament, segueixen igual. I els problemes sindicals, que són els que de primer antuvi ens interessaven més, també.

Les millores aconseguides en gegantines lluites, encara estan a mercè de qualsevol canvi, per nosaltres gairebé imperceptible que s'observi en el ministeri de Governació.

Cal fer observar de totes maneres, que tot el que es faci en la qüestió sindical serà per mitjà d'un Congrés, i, per tant, tothom podrà jutjar-ho. De les necessitats últimes sembla dependre's-en que s'anirà a reorganitzar les Federacions nacionals de rams i oficis. La impossibilitat de consultar en un moment donat l'estat dels obrers d'un mateix ofici en les diverses províncies, ha fet útils les esmentades federacions, mortes, com deia dies enrera el company Pestanya, pels acords presos a Sans en crear la organització a base de sindicats únics, els quals toren excel·lents, per bé que reduïen un xic massa la seva acció a les ciutats i províncies, negligint en canvi l'acció de conjunt per les indústries que tenen a tot arreu un nexa que cal tenir en compte.

Posats a parlar de noves orientacions, direm, per a acabar, dues paraules, amb la dis-

creció que imposen les circumstàncies, no massa favorables després de la suspensió de «Solidaridad Obrera». Creiem que la reivindicació obrera és fatal; que es produirà en el plaç senyalat pel destí. El ressorgiment esplendorós actual, és prou eloqüent per dir la eficàcia de les represions. Una tàctica es reflexa en el bàndol oposat, en reaccionar. I això, més que una amenaça, és convidar a les autoritats a reflexionar. A no perdre la serenitat.

Tots hi guanyarem.

X.

N. de la R.—Aquest article fou escrit quan encara no era solucionada la vaga del ram de construcció, a Barcelona, i s'havia suspès la publicació del diari obrerista, que ja torna a publicar-se.

Unes manifestacions gratuïtes d'«Inquietud»

Quan vegí publicat el meu article que originà la resposta de la Redacció d'«Inquietud», a mi mateix em semblà una mena de focs artificials o traca valenciana. Indubtablement que, més o menys exagerat, allà hi havia el meu concepte d'«Inquietud» i dels homes d'«Inquietud». Però ço que puc capir menys, és que després de les explicacions del perquè els ho deia, que particularment m'havia demanat el Director i que jo tenia preparades per la resposta, sortissin ells amb un altre castell de focs, perdent la serenitat i àdhuc la memòria dels fets i la lògica de les idees.

Com que els fets reals no són conceptes abstractes que cada u els interpreta a la seva fàisó, sino que han de cenyir-se a la veritat absoluta, m'interessa abans que formular idees, deixar ben determinats els fets.

Jo crec que els redactors d'«Inquietud» han estat un xic massa desaprensius. Ni a mi em preguntaren per ésser editor (!), ni jo els vaig dir que m'en fessin. Ni tampoc sóc el primer que he vist amb estupor que hi figurava.

En quant al meu article, que consti que he sapigut que era impubliable per la seva resposta de la setmana passada. No és que em faci vergonya de que ho sigui. Jo crec que tots, incloent-hi els redactors d'«Inquietud», en devem haver escrit d'articles dolents, però estrictament en aquest cas — suposant àdhuc de que ho fos — s'ha obrat amb no massa bona fè.

Jo recordo que l'amic Iglésies em digué que era massa llarg i que me'l tornaria perquè l'escursés. També recordo que quan li vaig demanar els dos articles, el de «Les patums...» i l'altre, em va dir: *No; l'altre podria anar.* I jo vaig respondre: «Es que ara sóc jo que no vull que hi vagi». Es que l'amic Iglésies ha perdut la memòria?... Doncs, de què ve allò de «Ara, que si l'amic Serra es creia que, pel fet d'ésser editor i pagar (?) vint pessetes, teníem l'obligació de publicar ço que és impubliable, s'ha equivocat...»?

A ells, els convenia situar-se així.

***

Quan vaig publicar l'article anterior, em creia francament que la meua sinceritat em portaria una antipatia general. Convençut de la simpatia unànime que gaudien alguns homes d'«Inquietud», em semblava que no venia pas massa a tomb per subratllar defectes. No fou així. Amb estranyesa he observat que no tenen tanta opinió com em creia. Això, d'avantmà els pot servir d'experiència.

La meua actitud, algú satisfactòriament l'ha interpretada com un atac a la junta de La Unió Liberal. Permeteu-me aclarir que no ha estat, ni de fet ni de pensament, aquest propòsit. En

aquests assumptes de juntes i societats voldria romandre sempre al marge...

La Redacció d'«Inquietud» sofisticament i molt gratuïtament, en lloc de defensar-se, acusa d'una manera tan desorbitada i arbitrària que fa somriure. És que per ventura el fet de censurar quatre dogmàtics que es creien que amb «Inquietud» farien tremolar les pedres i des del seu sitial pedant farien i desfarien els destins de Granollers, són inconseqüent amb les meves idees? És que ells són els representants absoluts de les idees d'esquerra i qui no va amb ells és que s'ha venut?

Mai, ni particularment ni públicament m'he amagat de dir que sóc anticlerical i ells saben prou bé que algun disgust m'ha costat i àdhuc l'analfabet senyor Cunillera en podria parlar una mica. I doncs, a què venen aquelles al·lusions d'«estar d'acord amb el Centre Catòlic», dels exercitants, del jesuïtisme, de la ironia comparativa d'en Plà amb el seu llibre *Cambó i del rètol de l'article El saltiró de la cardina?*

Crec, però, poder aclarir les al·lusions que ells tal volta no gosarien obertament determinar-les.

Jo tinc un amic. Tenir un amic, ja sabem que no és cap transcendència. Aquest amic — el poeta Joaquim Estapé — per mi, literàriament i intel·lectualment, pesa bastant més que tota la Redacció d'«Inquietud» plegada. Amb ell m'hi lliga una amistat vella i entranyable. A aquest amic, només li trobo un defecte: que sigui catòlic. Però, convençuts tots dos de que la nostra discrepància en matèria de religió no pot entelar la nostra arrelada amistat intel·lectual i artística, totes les sagetes, totes les ironies més o menys intencionades, en fi, totes les inconveniències que de temps em vénen inferint aquests senyors, han portat com a final uns resultats negatius. M'han tingut per un infeliç, per un inconscient, per una nul·litat, per un *somnia-truïtes...*

Aquests senyors, que són LIBERALS, que es diuen LIBERALS, no poden capir que jo, per exemple, sigui amic d'un catòlic. Hi ha el cas de l'amic Valeri Mas, que sota aquest posat evangèlic de porter benedictí, s'hi amaga un intolerantet com una casa, que és de doldre. I ara que parlem d'en Mas, em faig venir bé de dir que l'anècdota de la dedicatòria de «La Gralla», no fóu ben bé així com ells la transcriuen. És molt més pintoresca. Però, suposant només que fós tal com queda escrita a «Inquietud», crec que no diu gaire a favor de la cultura i l'educació de Valeri Mas.

***

L'article d'«Inquietud» per ells deu ésser l'handicap de la seva lògica. Els tòpics abunden i l'incongruència, atinada o no, els inspirà. Perquè aquesta broma tan constant del meu (?) romanticisme? És que la Redacció d'«Inquietud» (1) podria, amb diccionaris o sense, donar una definició exacta del romanticisme? És que hi ha cap redactor que aguantés dignament una polèmica sobre romanticisme literari, per a demostrar-ls-hi que no és ço que es creuen?

Quan vaig escriure «clorotisme intel·lectual d'un «amic», sabia perfectament el què em deia. És que ja l'han consultat, ells, el diccionari?

De «Inquietud» el qui ha fet la pau amb mi ha estat el redactor d'art, amb la crítica del darrer número. A aquest redactor ja l'hi he hagut de picar dues o tres vegades els dits, o sino a hores d'ara ja se m'hauria pixat als pantalons. Tal volta per això «Robespierre»

(1) Faig excepció del senyor Montanya, en parlar d'«Inquietud», puix ignorava que hi pertanyés aquest amic.